

La veritat, una altra víctima de la crisi

Si en aquest món no hi hagués cap diferència entre allò que es verdader i allò que és fals, tampoc hi hauria diferències entre un deliri i una demostració, entre una al·lucinació i una percepció, entre el coneixement i la ignorància, entre un testimoni fals i un testimoni verídic, entre un científic i un analfabet. Si no hi ha veritats, es pot pensar qualsevol cosa, que és tant com dir que és impossible pensar absolutament res. Si res és verdader, tampoc és verdader que no hi hagi res verdader. I si tot és fals, també és fals que tot és fals. O sigui, que alguna veritat hi deu haver.

Una cosa és que el llenguatge humà tingui limitacions per expressar la realitat d'una manera absoluta, i una altra és utilitzar el llenguatge humà per camuflar i distorsionar la realitat, per crear una realitat inexistent que gairebé sempre està al servei dels que manen. És possible que, avui en dia, l'economia i la política siguin els àmbits on el llenguatge ha adquirit una major sofisticació per construir una realitat artificial, irreal, fal·laç, allunyada de les regles del sentit comú i orientada de forma exclusiva a garantir i potenciar els interessos d'una minoria en detriment de la majoria.

La crisi ha accentuat aquesta tendència de l'economia i la política. La veritat cotitza a preus de bo escombraria. Alguns governants actuals demostren tal perícia en aquest anar i venir d'afirmacions contradictòries, que indica un llarg entrenament en l'art d'enganyar la gent. Però la realitat és ben tossuda i apareix cada dia quan surt el sol. Només cal obrir el ulls per veure que portem ja més de dos anys que no paren de retallar drets. Dirigits per la lògica neoliberal de Merkel, la Comissió Europea i les institucions financeres, la política dels governs espanyol i català estan imbuïdes per l'obsessió de contenir el dèficit i acabar amb els drets laborals, socials i democràtics. El resultat no pot ser més decebedor: l'atur segueix creixent, l'economia està en recessió i no es veu la sortida de la crisi, i hi ha més desigualtat social i més pobresa.

La gran mentida sobre la qual s'assenten les polítiques actuals, és l'afirmació que no hi ha cap altra alternativa i la negativa a considerar altres polítiques llargament reivindicades que tenen com a eixos bàsics apostar pel creixement econòmic i la inversió pública, per l'ocupació de qualitat i la sostenibilitat del model social; reformar el sistema financer espanyol per recuperar el finançament de l'economia i fer fruir el crèdit, fer front a allò fet fins ara que només ha servit per liquidar el sistema de caixes d'estalvi, tot afavorint la consolidació d'un oligopoli financer; reformar el sistema fiscal per recaptar més i de manera més justa, en especial a grans fortunes, rendes de capital i combatre el frau i l'economia submergida, en lloc d'aprovar una amnistia fiscal, que és un atac ètic molt greu a la justícia i a l'equitat fiscal i, finalment, recuperar la perduda cultura del pacte i la negociació.